

Nieuwswoestijnen in opkomst: een eerste vergelijkende studie toont de fragiele situatie voor lokale media in de EU aan

28/02/2024

De studie "[Uncovering news deserts in Europe. Risks and opportunities for local and community media in the EU](#)" van het Centre for Media Pluralism and Media Freedom (CMPF) is vandaag gepubliceerd. Dit onderzoek detecteert uitdagingen en kansen voor lokale en publieke media in de 27 EU-lidstaten en analyseert het fenomeen van nieuwswoestijnen vanuit een holistisch perspectief.

Een netwerk van onderzoekers uit alle 27 EU-lidstaten voerde het onderzoek uit aan de hand van de door CMPF ontwikkelde [methodologie](#). Ze beoordeelden de risico's op basis van [55 variabelen](#) die betrekking hebben op de omstandigheden op de lokale mediamarkt; de veiligheid en arbeidsomstandigheden van lokale journalisten, de redactionele onafhankelijkheid en sociale inclusiviteit van lokale verkooppunten. De studie belicht ook voorbeelden van 'best practices' in de lokale en gemeenschapsmediasector die een levendige en open lokale publieke ruimte zeer ten goede kunnen komen.

De verzamelde gegevens over de locaties van lokale en gemeenschapsmedia werden gebruikt om interactieve kaarten op te stellen die ruwweg de helft van de EU-27 bestrijken. Dit onderstreept een aanzienlijk gebrek aan gegevens over niet alleen de geografische verspreiding van lokale media, maar ook hun financiële informatie, inkomsten en lokaal gerichte kijkcijfers in de hele EU.

Op 5 maart om 14:00 uur zijn we in het Europees Parlement voor een rondetafelgesprek over de preciaire situatie voor lokale media in de EU op basis van de bevindingen van dit rapport. U kan online deelnemen [via deze link](#).

De economische situatie voor mediakanalen en lokale journalisten

De meest dringende kwesties hebben betrekking op de **verstrengeling van dalende inkomsten en de bevooroordeelde verdeling van overheidsreclame en -subsidies aan lokale media**. Een andere dringende zorg is de politieke controle die wordt uitgeoefend via direct en/of indirect eigendom van lokale media, een kwestie die vooral voorkomt in Centraal- en Zuid-Europese lidstaten.

De **daling van het aantal lokale journalisten** - die wijdverspreid is in de hele EU - is grotendeels te wijten aan de groeiende **tendens om nieuwsredacties te centraliseren in de grote steden** en de overheersing van 'desk journalism'. Er wordt melding gemaakt van **onbevredigende werkomstandigheden** voor lokale journalisten, vooral voor freelancers en zelfstandige journalisten, en **online aanvallen** tegen hen nemen toe.

Geen prominente media kanalen voor minderheden en gemarginaliseerde groepen

Onderzoekers uit verschillende landen hebben erop gewezen dat er geen prominente mediakanalen zijn die zich richten op gemarginaliseerde groepen; er is een ondervertegenwoordiging van **minderheidsgroepen en een gebrek aan programma's in minderheidstalen**, vooral binnen particuliere lokale mediakanalen. In dit opzicht bleek **de rol van publieke media (PSM) en hun lokale afdelingen en correspondenten essentieel** om toegang tot lokale informatie te garanderen.

Het onderzoek verdiepte zich ook in de [rol van sociale media in nieuws woestijngebieden](#), in [nieuwe strategieën om het publiek te betrekken](#) via nieuwsbrieven, podcasts en slow journalism en in de [rol van lokale en gemeenschapsmedianetwerken voor sociale verandering](#).

LM4D Media Financieringsregeling

Dit onderzoek is een aanvulling op de [lopende financiële steun](#) van het LM4D-project aan onafhankelijke lokale en gemeenschapsmedia die gemeenschappen en gebieden bedienen die in de marge van de berichtgeving staan. De voorlopige bevindingen van dit onderzoek hebben geleid tot de toekenning van 42 subsidies aan deze media die zich in nieuws woestijngebieden bevinden of daar verslag over doen.

Het project vestigt de aandacht op het belang van een gezond en levendig lokaal en gemeenschapsmedialandschap; met dit onderzoek biedt het project een robuuste beoordeling die relevant is voor veel belanghebbenden in het veld.

Aanbevelingen en opmerkingen

Het rapport beveelt overheidsinstellingen aan om meer financiële steun te verlenen aan lokale en gemeenschapsniewsredacties en journalisten, en om een regelgevend kader op te zetten dat een bloeiend lokaal medialandschap bevordert. Er zouden bijvoorbeeld duidelijke definities van lokale en gemeenschapsmedia moeten zijn om institutionele steun te garanderen.

Bovendien moeten fatsoenlijke werkomstandigheden voor lokale journalisten worden gegarandeerd. De studie beveelt de journalistieke organisaties aan om professionals die in de meest afgelegen gebieden van de EU-lidstaten werken, te ondersteunen door betere werkomstandigheden en ondersteuning in geval van vexatoire rechtszaken te garanderen. De studie beveelt ook aan dat lokale mediabedrijven transparanter dienen te zijn over hun eigendom en inkomsten, en dat ze zelfregulerende normen handhaven om politieke en economische druk op de redactionele inhoud te voorkomen. Ze worden aangemoedigd om meer contact te zoeken met hun publiek om te voldoen aan de kritieke informatiebehoeften van de gemeenschappen die ze bestrijken.

"We zijn blij om te kunnen bijdragen aan dit onderzoek, dat de dringende noodzaak onderstreept voor Europese beleidsmakers om prioriteit te geven aan de ondersteuning en duurzaamheid van regionale, lokale en gemeenschapsuitzendingen. De bevindingen zijn duidelijk: zonder voldoende financiële steun, een ondersteunend regelgevend kader en beschermingsmaatregelen voor journalisten in afgelegen gebieden, loopt de basis van de democratie gevaar", aldus Pier Luigi Parcu, directeur van de CMPF. "Deze studie is echter nog maar het begin. Het benadrukt de dringende behoefte aan verder onderzoek op dit gebied, aangezien het onderwerp 'nieuwswoestijnen' en de uitdagingen waarmee lokale media te maken hebben nog niet goed begrepen worden in Europa. Meer onderzoek is essentieel om beleidsbeslissingen te onderbouwen en effectieve strategieën te ontwikkelen om deze problemen aan te pakken," zei hij.

"Onafhankelijke lokale media vormen de ruggengraat van professionele en onafhankelijke journalistiek. Dit onderzoek, het eerste in zijn soort in Europa, waarin de stand van zaken rond 'nieuwswoestijnen' in detail wordt beschreven, laat zien dat we deze alarmerende situatie waarmee lokale media en de democratie in het algemeen worden geconfronteerd, niet langer kunnen negeren. Geen enkel land is immuun voor 'nieuwswoestijnvorming' tenzij er dringende en innovatieve acties worden ondernomen om lokale journalisten en media te ondersteunen", aldus Renate Schroeder, directeur bij EFJ.

Op 17 en 18 juni zijn we in Brno, Tsjechië, voor lokale journalisten, waaronder de begunstigden van het Media Funding Scheme, om elkaar te ontmoeten en 'best practices' uit te wisselen over veerkrachtige, onafhankelijke en duurzame lokale media in de hele EU.

Interactieve kaart en informatiebladen per land

[Klik hier](#) voor de interactieve kaart!

Of blader door de individuele landenpagina's:

1. [Austria](#)
2. [Belgium](#)
3. [Bulgaria](#)
4. [Croatia](#)
5. [Cyprus](#)
6. [Czech Republic](#)
7. [Denmark](#)
8. [Estonia](#)
9. [Finland](#)
10. [France](#)
11. [Germany](#)
12. [Greece](#)
13. [Hungary](#)
14. [Ireland](#)
15. [Italy](#)
16. [Latvia](#)
17. [Lithuania](#)
18. [Luxembourg](#)
19. [Malta](#)
20. [Poland](#)
21. [Portugal](#)
22. [Romania](#)
23. [Slovakia](#)
24. [Slovenia](#)
25. [Spain](#)
26. [Sweden](#)
27. [The Netherlands](#)

The research is part of the [Local Media for Democracy](#) (LM4D) project, run in collaboration with the [European Federation of Journalists](#), [Journalismfund](#) and [International Media Support](#).

This project is co-funded by the European Union.

Views and opinions expressed on this website are however those of the author (s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.